

Skördeprognos för spannmål och oljeväxter 2016

JO0605

I denna beskrivning redovisas först allmänna och legala uppgifter om undersökningen samt dess syfte och historik. Därefter redovisas undersökningens innehåll och tillförlitlighet samt hur den genomförs och hur man kan ta del av resultaten. Genom att klicka på en rubrik i innehållsförteckningen kommer man direkt till aktuellt avsnitt.

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	1
A Administrativa och legala uppgifter	2
A.1 Ämnesområde.....	2
A.2 Statistikområde.....	2
A.3 SOS-klassificering.....	2
A.4 Statistikansvarig.....	2
A.5 Statistikproducent.....	3
A.6 Uppgiftsskyldighet.....	3
A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter.....	3
A.8 Gallringsföreskrifter.....	3
A.9 EU-reglering.....	3
A.10 Syfte och historik.....	3
A.11 Statistik användning.....	3
A.12 Uppläggning och genomförande.....	3
A.13 Internationell rapportering.....	4
A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar.....	4
B Kvalitetsdeklaration	4
B.0 Inledning.....	4
B.1 Innehåll.....	4
1.1 Statistiska målstorheter	4
1.1.1 Objekt och population	4
1.1.2 Variabler	4
1.1.3 Statistiska mått	4
1.1.4 Redovisningsgrupper	4
1.1.5 Referenstider	4
1.2. Fullständighet	4
B.2 Tillförlitlighet.....	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Svartsbortfall	6
2.2.5 Bearbetning	6
2.2.6 Modellantaganden	6

2.3	Redovisning av osäkerhetsmått	6
B.3	<i>Aktualitet</i>	6
3.1	Frekvens	6
3.2	Framställningstid	6
3.3	Punktlighet	6
B.4	<i>Jämförbarhet och sam användbarhet</i>	7
4.1	Jämförbarhet över tiden	7
4.2	Jämförbarhet mellan grupper	7
4.3	Sam användbarhet med annan statistik	7
B.5	<i>Tillgänglighet och förståelighet</i>	7
5.1	Spridningsformer	7
5.2	Presentation	7
5.3	Dokumentation	7
5.4	Tillgång till primärmaterial	7
5.5	Upplysningstjänster	7

A Administrativa och legala uppgifter

A.1 Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske

A.2 Statistikområde

Jordbrukets produktion

A.3 SOS-klassificering

Tillhör Sveriges officiella statistik (SOS)

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (SFS 2001:100)

A.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation: Jordbruksverket
Postadress: 551 82 JÖNKÖPING
Besöksadress: Vallgatan 8
Kontaktperson: Ann-Marie Karlsson
Telefon: 036-15 59 33
Telefax: 036-34 01 96
E-post: fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.5 Statistikproducent

<i>Myndighet/organisation:</i>	Jordbruksverket
<i>Postadress:</i>	551 82 JÖNKÖPING
<i>Besöksadress:</i>	Vallgatan 8
<i>Kontaktperson:</i>	Ylva Olsson
<i>Telefon:</i>	036-15 64 10
<i>Telefax:</i>	036-34 01 96
<i>E-post:</i>	fornamn.efternamn@jordbruksverket.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (SFS 2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (SFS 1998:204).

A.8 Gallringsföreskrifter

Ej tillämpligt.

A.9 EU-reglering

Ej tillämpligt.

A.10 Syfte och historik

Då det finns ett behov av skördeinformation som kan redovisas vid ett tidigare tillfälle än slutliga skördeuppskattningar, har Jordbruksverket utvecklat en prognosmetod för att uppskatta skörden av olika grödor utifrån väderdata och tidigare års skördar.

Skördeprognoser har genomförts i olika omgångar och på olika sätt. De väderleksbaserade skördeprognoserna utvecklades på slutet av 70-talet och återupptogs 1999. Från början användes skördeprognoserna till den prisreglerande verksamheten vid Statens Jordbruksnämnd samt av regleringsföreningarna vid planering av utrikeshandel och prissättning.

A.11 Statistikanvändning

Jordbruksverket och jordbrukets organisationer: Planeringsverksamhet och marknadsbevakning.

Övrig användning: Allmän information till massmedia och allmänhet.

A.12 Uppläggning och genomförande

Prognoserna är gjorda utifrån en metod som utvecklats vid Jordbruksverket och som baseras på statistiska samband mellan tidigare års väderdata och skördar. Metoden bygger på att konstruera statistiska regressionsmodeller där skörden för olika grödor beskrivs som funktioner av olika mått på väder. Modellerna tar

hänsyn till skörde- och väderdata från januari 1965 till och med sommaren 2016 samt brukade arealer 2016.

A.13 Internationell rapportering

Ej tillämpligt.

A.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

Inga förändringar planeras.

B Kvalitetsdeklaration

B.0 Inledning

Resultat från skördeprognoserna 2016 publiceras i Statistiska meddelanden JO 29 SM 1601.

B.1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Totalskörd och hektarskörd 2016 av olika spannmåls- och oljeväxtgrödor.

1.1.1 Objekt och population

Objekten är de grödor som ingår i redovisningsgrupperna (se 1.1.4).

1.1.2 Variabler

Skördar uttryckt i kg per hektar och kg totalt.

1.1.3 Statistiska mått

- Totala skörden uttryckt i tusen ton.
- Hektarsköörden uttryckt i kg/ha.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Regioner:

Hela riket

Produkter:

Spannmål: Höstvetete, vårvete, höstråg, vårkorn, höstkorn, havre, höstrågvete, vårrågvete, blandsäd

Oljeväxter: Höstraps, vårraps, höstrybs, vårrybs

1.1.5 Referenstider

Skördeprognoser publiceras årligen i augusti och avser innevarande års förväntade skörd under förutsättning att vädret från och med augusti till skördetillfället inte avviker från det normala.

1.2. Fullständighet

Skördeprognoserna täcker samtliga spannmåls- och oljeväxtgrödor.

B.2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Det är svårt att bedöma tillförlitligheten i resultaten, men i tablåerna E och F i det Statistiska meddelandet kan man se den procentuella skillnaden mellan prognosen och den slutliga skördeuppskattningen för de senaste 5 åren. I tablå E visas skillnader för hektarskördar och i tablå F skillnader för totalskördar.

2.2 Osäkerhetskällor

De gjorda prognoserna bygger på verkliga uppgifter av väderdata fram till och med juli år 2016. För efterföljande månader har årets väderdata satts till normalvärden, vilket gör att prognoserna kan slå fel om årets väder i augusti och september skiljer sig markant från normalåret.

Varje väderstation motsvarar ett län. Vilket kan påverka resultaten betydligt då förhållandena kan skilja sig åt inom ett län. Vissa stationer har lagts ner och vissa har tillkommit sedan 1965 vilket gör att alla tidsserier inte utgörs av data från en station utan har tagits fram utifrån olika stationer.

Modellen med de vädervariabler som används, månadsmedelvärdet för dygnsmedeltemperaturen och månadsvärde för nederbörden, tar inte hänsyn till hur temperatur och nederbörd fördelar sig över månaden. Om exempelvis nederbörden kommit under en kort period en månad påverkar detta skörden annorlunda än om nederbörden varit jämnt utspridd över månaden.

De slutliga skördeuppskattningarna, som delvis ligger till grund för denna prognos, har inte tagits fram med samma metod genom åren. Tidigare baserades dessa skördeuppskattningar främst på provtagningar i fält medan de sedan 1998 baseras på telefonintervjuer. Som en följd av metodbytet har hektarskörderna fått en något annorlunda innebörd. När statistiken baserades på skörden från provtytor avsåg hektarskörderna skörd per besädd areal. När uppgifterna nu hämtas från jordbrukarna blir det mer fråga om en hektarskörd som avser skörd per bruttoareal av grödan. Det skulle i så fall ge en något mindre hektarskörd. Effekten blir dock inte så stor eftersom de uppmätningar av arealerna som har gjorts efter EU-inträdet har medfört att lantbrukarnas redovisning av grödarealerna under senare år överensstämmer allt bättre med den besädda arealen. De prognosmetoder som använts här blir något osäkrare om nivån på den faktiska skörden ändrats till följd av metodbyte.

2.2.1 Urval

21 av SMHI:s väderstationer har valts ut för att representera vädret i Sverige. Valet är gjort så att det är en station i respektive län som finns i ett område med åkermark.

2.2.2 Ramtäckning

Ej tillämpligt.

2.2.3 Mätning

Prognoserna bygger på:

- definitiva uppskattningar av tidigare års länsvisa skördar enligt den officiella skördestatistiken
- väderdata från SMHI
- uppgifter om brukade arealer 2016.

Skördeuppskattningarna utfördes fram till och med 1997 som objektiva mätningar i fält av skördeutfallet för samtliga grödor.

Skördeundersökningar i spannmål och oljeväxter grundar sig sedan 1998 på lantbrukarnas uppgifter genom intervjuer. Dessa resultat är inte lika tillförlitliga som objektiva mätningar.

Metodbytet för skördeundersökningarna medför att även tillförlitligheten i skördeprognoserna påverkats.

2.2.4 Svartsbortfall

Ej tillämpligt.

2.2.5 Bearbetning

Med hjälp av regressionsmodeller estimeras förväntad skörd för enskilda grödor länsvis. En trendvariabel inkl. vädervariabler används som förklarande variabler. Dessa är olika för olika grödor och län.

2.2.6 Modellantaganden

I modellen sätts vädervariabler för augusti till oktober innevarande år till genomsnittet av tidigare år. Modellen förutsätter med andra ord att vädret, med avseende på månadstemperatur och nederbörd, förväntas följa ett normalt mönster.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Görs inte.

B.3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Skördeprognoser görs i början av augusti varje år.

3.2 Framställningstid

Ungefär 10 dagar.

3.3 Punktlighet

Redovisning enligt plan i augusti 2016.

B.4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Jämförbarheten är god med tidigare års skördeprognoser.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten är god med tidigare års definitiva skördestatistik för Sverige samt med skördestatistik för andra länder inom EU.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

-

B.5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Statistiskt meddelande JO 29 SM 1601 och pressmeddelande.

5.2 Presentation

Redovisning sker i form av text och tabeller.

5.3 Dokumentation

Dokumentation sker i SM.

5.4 Tillgång till primärmaterial

Resultaten finns sparade vid Jordbruksverket.

5.5 Upplysningstjänster

Frågor om undersökningen besvaras av Ylva Olsson eller Ann-Marie Karlsson på Jordbruksverket, telefon 036- 15 64 10 resp. 036- 15 59 33. E-postadresserna är fornamn.efternamn@jordbruksverket.se resp. for-namn.efternamn@jordbruksverket.se